

Briselē, 20.6.2017.
COM(2017) 329 final

2017/0134 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās, (NKI regula) un ar ko atceļ
Padomes Direktīvu 89/130/EEK, Euratom un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr.
1287/2003**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nacionālais kopienākums (NKI) ir pamats, lai aprēķinātu pašu resursu lielāko daļu Eiropas Savienības (ES) budžetā. Padomes 2003. gada 15. jūlija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās¹, (“NKI regula”) ir noteikts statistiskais pamats NKI statistikas pašu resursiem aprēķinam un pārbaudei.

Komisija uzskata, ka ir nepieciešams pārskatīt NKI regulu šādu iemeslu dēļ.

- Jauns lēmums par “pašu resursiem” proti, Padomes Lēmums 2014/335/ES, Euratom par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu², tika pieņemts 2014. gada 26. maijā un stājās spēkā 2016. gada 1. oktobrī. Šajā lēmumā noteikts, ka pašu resursu nolūkos dalībvalstu NKI nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regulu (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (EKS 2010).
- EKS 2010³ tika pieņemta 2013. gada 21. maijā, un 2014. gada septembrī tā kļuva par jauno standartu, ko izmanto nacionālo kontu aprēķināšanā ES. Tā aizstāj Padomes 1996. gada 25. jūnija Regulu (EK) Nr. 2223/96 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Kopienā⁴ (EKS 95).
- Eiropas Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 11/2013 “Nacionālā kopienākuma (NKI) datu precizitāte: strukturētāka un mērķtiecīgāka pieeja uzlabotu Komisijas veikto pārbažu efektivitāti”⁵ sniegti vairāki ieteikumi par to, kā uzlabot šo darbu.
- Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei par ES statistikas sagatavošanas metodi: Nākamās desmitgades redzējums⁶ izklāstīti, *inter alia*, priekšlikumi statistikas sagatavošanas procesu integrēšanai, piemēram, nacionālo kontu datu nosūtīšanas datumu saskaņošana un to iekļaušana vienotā IT sistēmā.
- Tā kā NKI datus izmanto citos nolūkos, nevis pašu resursu nolūkos, un lai nodrošinātu statistikas integritāti, atšķirīgs juridiskais pamats statistikas sagatavošanai, proti, Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 338. panta 1. punkts, tiek uzskatīts par piemērotāku nekā pašreizējais juridiskais pamats, proti, Padomes 2000. gada 29. septembra Lēmums 2000/597/EK, Euratom par Kopienas pašu resursu sistēmu⁷, kas jebkurā gadījumā tika atcelts.
- Eiropas Statistikas sistēma (ESS) ir nolēmusi koncentrēt tās komitoloģijas pilnvaras vienā komitejā, proti, Eiropas Statistikas sistēmas komitejā (ESSK); tas nozīmē, ka pašreizējā NKI komiteja būtu jāaizstāj ar oficiālu ekspertu grupu.

• Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Priekšlikuma saturs ir ļoti līdzīgs Regulas (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 saturam. Tomēr priekšlikuma noteikumi tiks sadalīti starp regulu, ko pieņem Padome un Eiropas Parlaments,

¹ OV L 181, 19.7.2003., 1. lpp.

² OV L 168, 7.6.2014., 105. lpp.

³ OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.

⁴ OV L 310, 30.11.1996., 1. lpp.

⁵ OV C 362, 12.12.2013., 2. lpp.

⁶ COM(2009) 404, 10.8.2009.

⁷ OV L 253, 7.10.2000., 42. lpp.

un Komisijas Lēmumu, ar ko noteiks oficiālās ekspertu grupas, kas aizstās NKI komiteju, darbu.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Neattiecas.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

LESD 338. pantā noteikts Eiropas statistikas juridiskais pamats. Saskaņā ar 338. panta 1. punktu Eiropas Parlaments un Padome, rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, pieņem pasākumus statistikas sagatavošanas nolūkā tad, kad tas ir nepieciešams, lai ES varētu izpildīt savus uzdevumus. LESD 338. panta 2. punktā izklāstītas prasības attiecībā uz Eiropas statistikas sagatavošanu un prasīta atbilstība taisnīguma, ticamības, objektivitātes, zinātniskās neatkarības, izmaksu lietderības un statistikas konfidencialitātes prasībām.

Ja par juridisko pamatu izmanto LESD 338. panta 1. punktu, rodas atšķirība salīdzinājumā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 1287/2003, kuras juridiskais pamats bija 8. panta 2. punkts iepriekšējā Padomes Lēmumā par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu, proti, Lēmumā 2000/597/EK, Euratom. Jaunajā lēmumā par pašu resursiem (Padomes Lēmums 2014/335/ES, Euratom) nav paredzēts līdzīgs juridiskais pamats, lai pieņemtu jaunu NKI regulu.

Šīs regulas galvenais mērķis ir saskaņot NKI ar Regulu (ES) Nr. 549/2013, kuras juridiskais pamats arī ir 338. panta 1. punkts. Turklāt NKI datus izmanto citos nolūkos, nevis pašu resursu nolūkos, konkrētās valstu ekonomikas politikas jomās un dažādās Savienības politikas jomās. Ņemot vērā 338. panta 1. punktu, LESD ir attiecīgs un atbilstošs juridiskais pamats. Izmantojot LESD 338. panta 1. punktu, ir iespējams ņemt vērā un atbalstīt politiku, kas izklāstīta jaunajā lēmumā par pašu resursiem, un vienlaikus uzsvērt šīs jaunās ierosinātās regulas statistiski plašāka mēroga saturu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav Savienības ekskluzīvā kompetencē.

Šīs regulas priekšlikums tika izstrādāts, lai palielinātu NKI agregāta salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu. NKI datus var pārbaudīt tikai ES līmenī, lai noteiktu ES budžeta iemaksas. Dalībvalstis, rīkojoties neatkarīgi, nevar pietiekami sasniegt ierosinātās darbības mērķus, lai nodrošinātu salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu. Efektīvāk var rīkoties ES līmenī, pamatojoties uz ES tiesību aktu.

Tāpēc Savienība šajā jomā var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums attiecas uz NKI datu vākšanu. Saskaņā ar EKS 2010 10. panta 1. punktu, kas ir pārejas noteikums, galīgajiem vienotajiem noteikumiem pa to, kā iekasēt pašu resursus, arī turpmāk vajadzētu būt EKS 95, kamēr paliek spēkā Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmums

2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu⁸. Lēmums 2007/436/EK, Euratom tagad ir aizstāts, un līdz ar to ir attiecīgi jāpielāgo NKI datu vākšana.

Ierosinātās izmaiņas attiecībā uz situāciju saskaņā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 nozīmē, ka NKI datu sniegšana jāpielāgo EKS 2010 un jāievieš ESSK kā attiecīgā komitoloģijas komiteja NKI komitejas vietā kā daļa no jaunas ESS struktūras, kas paredzēta, lai uzlabotu koordināciju un partnerību skaidrā piramīdveida struktūrā ESS satvarā ar ESSK kā augstāko stratēģisko struktūru. ESSK 2012. gada februārī⁹ atbalstīja šo jauno pieeju.

Ar šo paredz tikai tādus noteikumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu regulas mērķus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Instruments ir tāds pats, kādu izmanto attiecībā uz spēkā esošajiem tiesību aktiem. Tomēr būs nepieciešams turpmāks Komisijas lēmums, ar ko pēc šīs regulas stāšanās spēkā izveido NKI ekspertu grupu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi/spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Būtu jāpiebilst, ka šī regula ir vienkāršs spēkā esošās regulas atjauninājums, kas ir vajadzīgs, lai ņemtu vērā jauno juridisko pamatu, jauno Padomes lēmumu par pašu resursiem un ar to saistītos tiesību aktus, EKS 2010 un ieteikumus, ko Eiropas Revīzijas palāta sagatavojusi savā īpašajā revīzijā.

Pamatojoties uz Komisijas standartiem, tika izmantota *Eurostat* sistēma, lai izvērtētu spēkā esošos tiesību aktus, tostarp Eiropas statistikas programmu¹⁰, un tā bija visa procesa galvenā daļa. Turklāt katru gadu tiek veikti lietotāju apsekojumi, lai iegūtu pamatotāku informāciju par lietotājiem, viņu vajadzībām un apmierinātību ar pakalpojumiem, ko sniedz *Eurostat*. Izvērtēšanas rezultātus *Eurostat* izmanto, lai uzlabotu statistikas informācijas sagatavošanas procesu un tās statistikas rezultātus. Tie tiek izmantoti dažādos stratēģiskos plānos, piemēram, darba programmās un pārvaldības plānā.

Līdz 2013. gadam ieinteresēto personu (tostarp lietotāju un dalībvalstu) vidū regulāri tika veiktas pastāvīgas pārskatīšanas par *Eurostat* sagatavotajiem rezultātiem. Pēdējā pārskatīšana attiecībā uz nacionālajiem kontiem notika 2010. gadā¹¹. Tika aptverta visa nacionālo kontu kopa, taču konstatējumi attiecas uz NKI, kas ir galvenais agregāts.

Lietotāju apmierinātība, ko mēra ar apmierinātības indeksu (SI)¹², tika noteikta vairākiem faktoriem. SI attiecībā uz salīdzināmību starp valstīm un reģioniem (galvenais šā priekšlikuma elements) bija 0,8. Tika īstenots ieteikums par to, kā uzlabot metadatus.

⁸ OV L 163, 23.6.2007., 17. lpp.

⁹ ESSK 12. sanāksme 2012. gada 12. februārī.

¹⁰ Sk. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>

¹¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/08-National+Accounts-RR-2011.pdf/>

¹² Apmierinātības indeksu (SI) definē kā pozitīvu viedokļu ("labi" vai "ļoti labi") skaitu, no kā atņem negatīvu viedokļu ("slikti" vai "ļoti slikti") skaitu, ko daļa ar pozitīvo un negatīvo viedokļu skaitu. Tās var būt vērtības starp -1 un 1. Tas ir vienāds ar 1, ja nav vērtējumu "slikti" vai "ļoti slikti", un ir vienāds ar -1, ja nav vērtējumu "labi" vai "ļoti labi".

Attiecībā uz NKI komiteju, kas tiks aizstāta ar oficiālu ekspertu grupu, ir iegūti augsti *SI* rādītāji par dalībvalstu iespēju piedalīties un sagatavot lēmumus NKI komitejā (1,0), NKI komitejas nozīmi metodoloģijas izstrādē nacionālo kontu jomā (1,0) un NKI komitejas vispārējo efektivitāti (0,83). Attiecībā uz pēdējo minēto rādītāju un atbildot uz brīvi paustiem komentāriem, uzlabojumi ir veikti attiecībā uz sanāksmju valodu (tagad tās notiek angļu valodā, jo tulki ne vienmēr labi izprot tehniskos jautājumus) un NKI uzskaitījumu pieejamību. Tika arī īstenots priekšlikums, lai rastu labāko metodoloģijas risinājumu *FISIM* aprēķināšanai un iedalīšanai.

NKI komiteja katru gadu rudens sanāksmē sniedz atzinumu par to, cik lietderīgi ir NKI dati pašu resursu nolūkos. Viedoklis vienmēr ir bijis pozitīvs.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Priekšlikums tika sīki apspriests NKI komitejas sanāksmēs 2012. gadā (divas reizes), 2013. gadā (divas reizes), 2015. gadā (vienu reizi) un 2016. gadā (divas reizes). Tiek atbalstīts priekšlikums par datu pārsūtīšanu un kvalitātes ziņojumiem, NKI uzskaitījumiem, NKI komitejas labāku integrāciju Eiropas Statistikas sistēmas (ESS) vispārējā pārvaldības struktūrā, pārbaudes procedūru un informācijas pārbaudes vizītēm. NKI komiteja atzinīgi vērtē ierosināto NKI paziņošanas datuma saskaņošanu ar EKS nosūtīšanas programmu un pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras paziņojuma datumu — 30. septembri.

Eiropas Statistikas sistēmas komiteja (ESSK) apstiprināja tekstu 2013. gada maija sanāksmē un puda viedokli par pārskatīto tekstu 2017. gada maijā. Par makroekonomikas statistiku atbildīgo direktoru sanāksmē arī tika regulāri sniegta informācija par attīstību.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Ar valstu statistikas iestādēm dalībvalstīs notika apspriešanās NKI komitejas un par makroekonomikas statistiku atbildīgo direktoru sanāksmes ietvaros (sk. iepriekš).

Šajā priekšlikumā tika iekļauti arī ieteikumi, kas sniegti Eiropas Revīzijas palātas īpašajā ziņojumā par NKI.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikums uzliek mazāku slogu dalībvalstīm nekā patlaban, jo, ja netiktu veikta pāreja uz EKS 2010 attiecībā uz pašu resursiem, dalībvalstīm varētu pieprasīt sagatavot divas kontu kopas, proti, vienu par katru standartu. Arī sinhronizēta datu nosūtīšana attiecībā uz NKI pašu resursiem ar datu nosūtīšanu citos nacionālo kontu nolūkos (piemēram, nacionālo kontu agregāti, pārmērīga parāda un budžeta deficīta statistika) samazina statistikas ziņošanas slogu dalībvalstīm.

Pāreja uz EKS 2010 uzlabos to datu kvalitāti, ko izmanto NKI pašu resursiem.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ar priekšlikumu tiek izpildīti *REFIT* programmas vienkāršošanas mērķi, daļēji sinhronizējot datu nosūtīšanu NKI pašu resursu nolūkos ar datu nosūtīšanu citos nacionālo kontu nolūkos un daļēji pārejot uz EKS 2010 attiecībā uz pašu resursiem, lai izvairītos no tā, ka dalībvalstis sagatavo divas kontu kopas — vienu par EKS 2010 un otru — par EKS 95.

Tā kā priekšlikums attiecas tikai uz dalībvalstu nacionālo kontu speciālistiem, priekšlikums neskar uzņēmumus.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nav nepieciešami papildu budžeta resursi.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Tāpat kā attiecībā uz spēkā esošo NKI regulu, pēc trīs gadiem, t. i., pirms 2022. gada 31. decembra, ir paredzēts sagatavot ziņojumu par tās piemērošanu. Tas ietvers tādas jautājumus kā NKI uzskaitījumu un NKI datu savlaicīgums un kvalitāte, ESSK un oficiālās ekspertu grupas darbība, kā arī NKI veikto uzlabojumu rezultāti.

Ne ātrāk kā piecus gadus pēc dienas, kad sāk piemērot šo regulu, Komisija veic novērtējumu par šo regulu un iesniedz ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem Eiropas Parlamentam un Padomei. Novērtējumu veiks saskaņā ar Komisijas labāka regulējuma pamatnostādņem¹³.

Dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju, kas nepieciešama minētā ziņojuma sagatavošanai.

Eiropas Revīzijas palāta gada ziņojuma nodaļā “Ieņēmumi” rūpīgi izskata NKI pašu resursiem pārbaudi.

Par darbībām šajā jomā ik pēc diviem gadiem tiek ziņots par makroekonomikas statistiku atbildīgo direktoru sanāksmē.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nav.

- **Konkrēto ierosināto noteikumu detalizēts skaidrojums**

Priekšlikuma struktūra pamatojas uz spēkā esošo NKI regulu. Galvenās pārmaiņas ir šādas.

Preambula un apsvērumi

Lai, apkopojot un saskaņojot NKI, uzsvērtu statistikas integritāti, juridiskais pamats ir LESD 338. panta 1. punkts. Atsauce uz jauno statistikas tiesību aktu¹⁴ un Eiropas statistikas prakses kodeksu¹⁵ ir pievienota kā atsauce uz tiesību aktiem par pašu resursiem.

1. pants. Definīcija

Šajā pantā tiek definēts IKP un NKI. Nav būtisku izmaiņu; tas ir atjaunināts standarts, kas no EKS 95 jāpārņem EKS 2010.

2. pants. Datu pārsūtīšana, pārskatīšanas un kvalitātes ziņojumi

Tiek ierosināts pārsūtīt datus Eurostat līdz 30. septembrim, nevis 22. septembrim. Tas nepieciešams, lai minētais datums būtu sinhronizēts ar citu nacionālo kontu datu nosūtīšanu datumu un lai tādējādi tiktu mazināts informācijas sniegšanas slogs dalībvalstīm.

¹³ SWD(2015) 111.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

¹⁵ ESSK to apstiprinājusi 2011. gada 28. septembrī.

3. pants. NKI uzskaitījums

Pielāgošana EKS 2010. Ņemot vērā tās procedūras ilgumu, kas nepieciešama, lai ratificētu tiesību aktus par pašu resursiem, uzskaitījumu iesniegšanas termiņš jau ir pagājis. Šajā pantā arī paredzēts uzskaitījumu atjaunināšanas grafiks.

4. pants. NKI ekspertu grupa

Komisija ir ierosinājusi jaunu ESS struktūru, lai uzlabotu koordināciju un partnerību skaidrā piramīdveida struktūrā ESS satvarā ar ESSK kā augstāko stratēģisko struktūru. Viens no šīs optimizācijas aspektiem ir sakopot komitoloģijas pilnvaras ESSK rīcībā. ESSK 2012. gada februārī¹⁶ atbalstīja šo jauno pieeju. Līdz ar to ar komitoloģiju nesaistītais darbs, ko patlaban veic NKI komitejā, tostarp gada atzinums par to NKI datu lietderību, ko dalībvalstis katru gadu iesniedz attiecībā uz pašu resursiem, būs tās jaunās oficiālās ekspertu grupas pienākums, ko izveidos Komisija. Lielākā daļa to uzdevumu definīciju, kuri nav saistīti ar komitoloģiju un definēti spēkā esošajā NKI regulā attiecībā uz NKI komiteju, tagad tiek iekļauta Komisijas lēmumā.

5. pants. Pārbaudes procedūra Precizējumi par EKS pareizu īstenošanu. Datu apkopošanas procedūru uzlabošana

Komisija arī turpmāk būs atbildīga par NKI avotu un metožu pārbaudi. Līdz ar EKS 2010 pieņemšanu Komisija arī kļūst atbildīga par EKS 2010 pareizas īstenošanas precizējumiem.

6. pants. Informācijas apmeklējumi

Formulējums spēkā esošajā NKI regulā ļauj veikt “informācijas pārbaudes vizītes”, bet netiek paskaidrots, kas tajās būtu jāietver. Šajās vizītēs varētu pievērsties “kvalitatīviem” (t. i., atbilstība EKS 2010) vai “kvantitatīviem” (t. i., tieša aprēķinu pārbaude) jautājumiem. Eiropas Revīzijas palāta ir ieteikusi Komisijai (*Eurostat*) vairāk uzmanības veltīt kvantitatīvajiem jautājumiem.

Iemesls, kāpēc vajadzīgas atšķirīgas informācijas pārbaudes vizītes attiecībā uz NKI salīdzinājumā ar citiem pašu resursiem, ir tāds, ka, lai gan EKS metodoloģiju visdrīzāk pārziņa *Eurostat*, praktiskās zināšanas par minētās metodoloģijas īstenošanu, sagatavojot valstu aplēses, ir vairāk pieejamas dalībvalstīs.

7. pants

ESSK ir uzdots palīdzēt Komisijai pieņemt komitoloģijas pasākumus, kas vajadzīgi, lai saskaņotu NKI. Tāpēc ESSK aizstās NKI komiteju, kas pārstās pastāvēt.

8. pants. Ziņojums

Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

9. pants. Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana

Pēc spēkā esošās NKI regulas un NKP direktīvas atcelšanas jāsaglabā lēmumi, kas tika pieņemti saskaņā ar šiem instrumentiem.

¹⁶ ESSK 12. sanāksme 2012. gada 12. februārī.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās, (NKI regula) un ar ko atceļ
Padomes Direktīvu 89/130/EEK, Euratom un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr.
1287/2003**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 338. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Aizvien pieaug tā Savienības pašu resursu daļa, kas pamatojas uz dalībvalstu nacionālo kopienākumu tirgus cenās ("NKI"), tāpēc ir nepieciešams vēl vairāk palielināt minētā agregāta salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu.
- (2) Ja statistika tiek izmantota tieši administratīviem mērķiem, īpaši svarīga ir statistikas integritāte, ievērojot principus, kas iekļauti Eiropas Statistikas prakses kodeksā, ko 2011. gada 28. septembrī pārskatījusi un atjauninājusi Eiropas Statistikas sistēmas komiteja, un principus, kas iekļauti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 223/2009¹⁷.
- (3) Šie dati arī ir nozīmīgi analīzei, lai koordinētu valstu ekonomikas politiku un dažādas Savienības politikas jomas.
- (4) Saskaņā ar Padomes Lēmuma 2014/335/ES, Euratom 2. panta 7. punktu pašu resursu nolūkos NKI ir gada NKI tirgus cenās, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 549/2013 ("EKS 2010") A pielikumā. Turklāt saskaņā ar Padomes Lēmuma 2014/335/ES, Euratom¹⁸ 10. panta 1. punktu un ievērojot tā 10. panta 2. punktu, tika atcelts Padomes Lēmums 2007/436/EK, Euratom¹⁹.

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 11. marta Regula (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

¹⁸ Padomes 2014. gada 26. maija Lēmums 2014/335/ES, Euratom par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (OV L 168, 7.6.2014., 105. lpp.).

¹⁹ Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmums 2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmu (OV L 163, 23.6.2007., 17. lpp.).

- (5) Ir būtiski, lai NKI dati būtu salīdzināmi, un tāpēc būtu jāievēro EKS 2010 attiecīgās definīcijas un uzskaites noteikumi. Šādā nolūkā faktiski izmantotajām novērtējuma procedūrām un pamatdatiem būtu jāļauj pareizi piemērot EKS 2010 definīcijas un uzskaites noteikumus.
- (6) Ir būtiski, lai avoti un metodes, ko izmanto, lai apkopotu NKI, ir ticami. Tas nozīmē, ka noturīgiem, piemērotiem un atjauninātiem statistikas pamatdatiem pēc iespējas būtu jāpiemēro pareizi paņēmieni.
- (7) Ir būtiski, lai NKI dati būtu pilnīgi, un tāpēc tajos būtu jāņem vērā arī darbības, par kurām netiek ziņots statistikas apsekojumos vai par kurām netiek ziņots fiskālajām, sociālajām vai citām administratīvajām iestādēm. Priekšnoteikums uzlabotam NKI aptvērumam ir piemērotu statistikas pamatu un novērtējuma procedūru izstrāde un piemērotu pielāgojumu veikšana.
- (8) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, sniedzot NKI datus pašu resursu nolūkos, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai, lai tā varētu pieņemt pasākumus attiecībā uz to avotu un metožu uzskaitījumu, kas izmantotas, lai saskaņā ar EKS 2010 aprēķinātu NKI un tā sastāvdaļas, un pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot dalībvalstu NKI salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁰.
- (9) Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 608/2014²¹ ir paredzētas pārbaudes vizītes dalībvalstīs, kas nepieciešamas pašu resursu pārbaudei. Papildus minētajām vizītēm Komisijai vajadzētu būt tiesīgai veikt NKI informācijas pārbaudes vizītes, lai nodrošinātu, ka NKI dati ir salīdzināmi, ticami un pilnīgi. Valstu statistikas iestāžu pārstāvju dalībai NKI informācijas pārbaudes vizītēs uz citām dalībvalstīm būtu jāveicina NKI pārbaudes procesa pārredzamība.
- (10) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 7. pantu Eiropas Statistikas sistēmas komitejai (ESSK) ir lūgts sniegt profesionālu virsvadību.
- (11) NKI komiteja, kas minēta Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1287/2003²² 4. pantā, ir izdevusi atzinumus, sniegusi padomu un palīdzējusi Komisijai tās īstenošanas pilnvaru izmantošanā. Saskaņā ar stratēģiju par jaunu Eiropas Statistikas sistēmas struktūru, lai uzlabotu koordināciju un partnerību skaidrā piramīdveida struktūrā Eiropas Statistikas sistēmā, Eiropas Statistikas sistēmas komitejai, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 223/2009, vajadzētu būt padomdevējai un būtu jāpalīdz Komisijai tās īstenošanas pilnvaru izmantošanā. Šim nolūkam NKI komiteja būtu jāaizstāj ar ESSK, lai tā palīdzētu Komisijai izmantot tās īstenošanas pilnvaras saskaņā ar šo regulu. Tomēr, lai veiktu citas funkcijas, kuras agrāk pildīja NKI komiteja saskaņā ar Regulu (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 un kuras nav saistītas ar palīdzības sniegšanu Komisijai piešķirto īstenošanas pilnvaru izmantošanā, Komisijai būtu jāizveido oficiāla ekspertu grupa, kas tai palīdzētu šādos citos nolūkos.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. Februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

²¹ Padomes 2014. gada 26. maija Regula (ES, Euratom) Nr. 608/2014, ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (OV L 168, 7.6.2014., 29. lpp.).

²² Padomes 2003. gada 15. jūlija Regula (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 par to, kā saskaņot nacionālo kopienākumu tirgus cenās (NKI regula) (OV L 181, 19.7.2003., 1. lpp.).

- (12) Ar Padomes Direktīvu 89/130/EEK, Euratom²³ un Regulu (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 tika izveidota procedūra, kā pārbaudīt un novērtēt NKP un NKI salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu NKP un NKI komiteju ietvaros, kur dalībvalstis un Komisija cieši savstarpēji sadarbojas. Šī procedūra būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā NKI izmantošanu saskaņā ar EKS 2010 pašu resursu nolūkos, pārskatīto grafiku informācijas par pašu resursiem sniegšanai un neseno attīstību Eiropas Statistikas sistēmā. Tādēļ minētie akti būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Nacionālā kopienākuma tirgus cenās definīcija un aprēķināšana

1. pants

1. Nacionālo kopienākumu (NKI) tirgus cenās un iekšzemes kopproduktu (IKP) tirgus cenās nosaka saskaņā ar Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu (EKS 2010), kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 549/2013.

2. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 549/2013 A pielikuma 8.89. punktu IKP ir ražotāju rezidentvienību ražošanas darbības gala rezultāts. To var definēt trijos veidos:

- (a) ražošanas pieeja — IKP ir dažādu institucionālo sektoru vai dažādu nozaru bruto pievienotās vērtības summa plus produktu nodokļi mīnus subsīdijas (ko neiedala sektoriem un nozarēm). Tas ir arī kopējās ekonomikas ražošanas konta balanspostenis;
- (b) izdevumu pieeja — IKP ir institucionālo rezidentvienību preču un pakalpojumu izlietojuma summa (galapatēriņš un bruto kapitāla veidošana) plus preču un pakalpojumu eksports un mīnus imports;
- (c) ienākumu pieeja — IKP ir kopējās ekonomikas ienākuma veidošanas konta izlietojuma puses visu posteņu summa (kopējās ekonomikas darba ņēmēju atalgojums, ražošanas un importa nodokļi mīnus subsīdijas, bruto pamatdarbības pārpalikums un jauktais ienākums).

3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 549/2013 A pielikuma 8.94. punktu NKI ir kopējais primārais ienākums, kas jāsaņem institucionālajām rezidentvienībām: darba ņēmēju atalgojums, ražošanas un importa nodokļi mīnus subsīdijas, īpašuma ienākums (saņemamais mīnus maksājamais), bruto pamatdarbības pārpalikums un bruto jauktais ienākums. NKI ir vienāds ar IKP mīnus primārais ienākums, kas institucionālajām rezidentvienībām jāmaksā institucionālajām nerezidentvienībām, un plus primārais ienākums, kurš institucionālajām rezidentvienībām jāsaņem no pārējās pasaules.

II nodaļa

²³ Padomes 1989. gada 13. februāra Direktīva 89/130/EEK, Euratom par to, kā saskaņot nacionālā kopprodukta noteikšanu pēc tirgus cenām (OV L 49, 21.2.1989., 26. lpp.).

NKI datu un papildu informācijas pārsūtīšana

2. pants

1. Dalībvalstis nosaka NKI saskaņā ar 1. pantu parastās nacionālo kontu apkopošanas kontekstā.
2. Dalībvalstis ik gadu pirms septembra beigām valsts nacionālo kontu procedūru kontekstā iesniedz Komisijai (*Eurostat*) rādītājus par NKI agregātu un tā sastāvdaļām saskaņā ar definīcijām, kas norādītas 1. pantā. Kopējos IKP rādītājus un tā sastāvdaļas var atspoguļot saskaņā ar trim pieejām, kas minētas 1. panta 2. punktā. Iesniegtie rādītāji aptver iepriekšējo gadu un izmaiņas, kas izdarītas rādītājos par iepriekšējiem gadiem.
3. Darot zināmus datus, kas minēti 2. punktā, dalībvalstis nosūta Komisijai (*Eurostat*) ziņojumu par NKI datu kvalitāti. Ziņojumā sniegta informācija, kas nepieciešama, lai parādītu, kā iegūts agregāts, un jo īpaši aprakstītas visas izmantoto avotu un metožu būtiskās izmaiņas un izskaidrotas pārskatīšanas, kas izdarītas agrākās NKI aplēsēs.

3. pants

1. Lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību EKS 2010, dalībvalstis iesniedz Komisijai (*Eurostat*) to avotu un metožu uzskaitījumu, kas izmantotas, lai saskaņā ar EKS 2010 aprēķinātu NKI un tā sastāvdaļas.
2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, nosaka 1. punktā minētā uzskaitījuma sīku struktūru un saturu, kā arī tā atjaunināšanas grafiku. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
3. Lai atvieglotu salīdzināmu atbilstības analīzi, Komisija ciešā sadarbībā ar ekspertu grupu, kas minēta 4. pantā, izstrādā norādījumus par uzskaitījumiem.

III nodaļa

NKI aprēķināšanas procedūras un pārbaudes

4. pants

Komisija izveido oficiālu ekspertu grupu, kuras sastāvā ir dalībvalstu pārstāvji un kuru vada Komisijas pārstāvis, lai tā konsultētu Komisiju par NKI aprēķināšanas salīdzināmību, ticamību un pilnīgumu un paustu savu viedokli par to, izskatītu jautājumus par šīs regulas īstenošanu un izdotu ikgadējus atzinumus par to NKI datu lietderību, kurus dalībvalstis iesniegušas pašu resursu nolūkos.

5. pants

1. Komisija pārbauda avotus un metodes, kas ir iekļautas 3. panta 1. punktā minētajā uzskaitījumā. Šajā sakarā izmanto pārbaudes modeli, ko Komisija izstrādājusi ciešā sadarbībā ar ekspertu grupu, kas minēta 4. pantā. Modeļa pamatā ir salīdzinošās izvērtēšanas un izmaksu lietderības princips.
2. Komisija, izmantojot īstenošanas aktus, nosaka pasākumus, lai padarītu NKI datus salīdzināmākus, uzticamākus un pilnīgākus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. pants

1. Neskarot pārbaudes, kas noteiktas ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 608/2014 2. pantu, Komisija (*Eurostat*), ja to uzskata par lietderīgu, var veikt NKI informācijas pārbaudes vizītes dalībvalstīs.

2. Veicot informācijas pārbaudes vizītes dalībvalstīs, Komisija (*Eurostat*) var lūgt nacionālo kontu ekspertu, kas pārstāv valsts statistikas iestādes, palīdzību.

Nacionālo kontu eksperti ir reģistrēti sarakstā, kas veidots, pamatojoties uz brīvprātīgiem priekšlikumiem, kurus Komisijai (*Eurostat*) iesūtījušas valstu iestādes, kuras ir atbildīgas par nacionālo kontu datu sniegšanu.

Dalībvalstu līdzdalība minētajās vizītēs ir brīvprātīga.

7. pants

1. Komisijai palīdz Eiropas Statistikas sistēmas komiteja, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 223/2009. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

IV nodaļa

Nobeiguma noteikumi

8. pants

Komisija vēlākais līdz 2022. gada 31. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas piemērošanu.

9. pants

Direktīva 89/130/EEK, Euratom un Regula (EK, Euratom) Nr. 1287/2003 tiek atcelta.

Atsauces uz atceltajiem aktiem uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulām šīs regulas pielikumā.

10. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*